

*prof. nadzw. dr hab. Mieczysław Jan Król*¹

Społeczna Akademia Nauk w Łodzi

*mgr Joanna Trybula*²

I Liceum Ogólnokształcące im Seweryna Goszczyńskiego w Nowym Targu

Internet w życiu młodzieży licealnej – statystyczna analiza na podstawie badania ankietowego

WSTĘP

XXI wiek to czas społeczeństwa informacyjnego, w którym informacja znalazła zastosowanie w codziennym życiu społecznym, ekonomicznym, politycznym a także kulturalnym i edukacyjnym. Społeczeństwo to jest wyposażone w szeroko rozwinięte środki komunikacji i przetwarzania informacji stanowiące źródło utrzymania większej części ludności (Krzysztofek, Szczepański, 2002). Występujący w nim postęp naukowo-technologiczny generuje innowacyjność, przejawem której jest wszechobecna współcześnie wirtualizacja życia gospodarczego i społecznego. Funkcjonowanie człowieka w społeczeństwie informacyjnym charakteryzuje egzystencja pełna wygody, a nawet luksusu w porównaniu do okresów poprzedzających XXI wiek. Jest to spowodowane użytkowaniem zaawansowanych technologicznie urządzeń elektronicznych, a przede wszystkim Internetu. Powszechność dostępu do Internetu ułatwia wielu ludziom codzienne życie, a najpopularniejsza jego usługa World Wide Web (WWW) pozwala na proste i przejrzyste łączenie tekstu, dźwięku i grafiki oraz ułatwia bezproblemowy dostęp do wielu witryn i ogromnej ilości informacji, praktycznie z każdej dziedziny ludzkiej działalności (Goban-Klas, Sienkiewicz, 1999).

W badaniach dotyczących zjawisk zachodzących w społeczeństwie informacyjnym występują również odniesienia uwzględniające wyniki z badań nad wpływem Internetu na życie młodzieży szkolnej (Jaroch, Król, 2018). Młodzież bardzo szybko odkrywa potencjalne możliwości aplikacyjne urządzeń elektronicznych umożliwiających korzystanie z zasobów sieci internetowej. Generowany przez

¹ Adres korespondencyjny: e-mail: krolmeav@gmail.com. ORCID: 0000-0002-7742-0981.

² Adres korespondencyjny: e-mail: trybula.joanna@wp.pl.

Internet wirtualny świat przedstawia jej bogactwo możliwości do realizacji pozytywnych jak też negatywnych celów wywierając tym samym znaczący wpływ na charakter młodego pokolenia.

Z tą problematyką związane jest sondażowe badanie ankietowe przeprowadzone w kwietniu 2018 roku w celowo wybranej szkole średniej. W ankietach uwzględniono zagadnienia dotyczące częstości, miejsca i czasu korzystania z Internetu, jego wykorzystania do komunikowania i zawierania znajomości, pomocy w codziennym życiu i w nauce szkolnej, rzetelności zawartych w nim informacji, objawów uzależnienia, zalet i wad, a także zagrożeń związanych z jego użytkowaniem. Zasadniczym celem badania obok oceny aktywności w Internecie było określenie stopnia statystycznej zależności wskazywanych odpowiedzi na powyższe zagadnienia badawcze od płci ankietowanych uczniów. Wyniki zostały przedstawione w tabelach, w których przyjęto oznaczenia $\omega_{Ai} = n_{Ai}/n_A$ dla częstości wskazań i -tego wariantu badanej cechy Y w próbie ankietowanych dziewcząt ($\omega_{Bi} = n_{Bi}/n_B$ w próbie ankietowanych chłopców), gdzie n_{Ai} jest ilością wskazań i -tego wariantu (obszaru, kategorii lub wartości) cechy Y przez ankietowane uczennice, a n_{Bi} – przez ankietowanych uczniów oraz $n_A = n_{A1} + \dots + n_{Ai} + \dots + n_{Am}$; $n_B = n_{B1} + \dots + n_{Bi} + \dots + n_{Bm}$; $n_i = n_{Ai} + n_{Bi}$; $n = n_A + n_B = n_1 + n_2 + \dots + n_i + \dots + n_m$, gdzie m – jest ilością wskazanych wariantów badanej cechy przez ankietowanych licealistów.

Wskaźnik podobieństwa struktury rozkładu wskazań w próbach ankietowanych uczennic oraz ankietowanych uczniów obliczano ze wzoru $\omega = \sum_{i=1, \dots, m} \min\{\omega_{Ai}; \omega_{Bi}\}$. Do oceny siły statystycznej zależności cechy Y od płci ankietowanych uczniów (cecha X) wykorzystano współczynnik Cramera $V = (\chi^2_{\text{obl}}/n)^{0,5}$ obliczając jego wartość korzystając z liczbowej wartości statystyki χ^2 testu niezależności Karla Pearsona (Aczel, 2000).

Badanie miało charakter anonimowy, przeprowadzono je wśród młodzieży z I Liceum Ogólnokształcącego im. Seweryna Goszczyńskiego w Nowym Targu z klas o poszerzonym programie nauczania matematyki, fizyki, języka angielskiego (74 osoby); biologii, chemii, matematyki (15 osób) oraz historii, języka polskiego i języka angielskiego (20 osób). Przebadana grupa okazała się zróżnicowana pod względem wieku; i tak 31 uczniów miało 16 lat, 44 uczniów 17 lat, 29 uczniów 18 lat i 5 uczniów 19 lat. Łącznie w sondażowym badaniu ankietowym wzięło udział $u=109$ uczniów, w tym $u_A=57$ dziewczyn i $u_B=52$ chłopców. Zatem odsetek ankietowanych wskazujących i -ty wariant wartości (obszaru, kategorii) badanej cechy Y był liczony ze wzorów $(n_{Ai}/u_A) 100$, $(n_{Bi}/u_B) 100$, $((n_{Bi} + n_{Ai})/u) 100$ odpowiednio dla grupy dziewcząt, grupy chłopców oraz wszystkich badanych licealistów.

MIEJSCA I CZAS KORZYSTANIA Z INTERNETU

Na podstawie przeprowadzonego badania sondażowego można stwierdzić, że Internet jest powszechnie używany przez licealistów; 100% dziewcząt i 98%

chłopców korzysta z niego codziennie. Tylko 2% ankietowanych uczniów deklaruje rzadszy kontakt z siecią internetową, bowiem korzysta z niej kilka razy w tygodniu. Wyznaczenie stopnia statystycznej zależności wskazań miejsc korzystania z Internetu (cecha Y) od płci ucznia (cecha X), a także ocena różnicy w strukturze rozkładu wskazywanych miejsc przez ankietowane uczennice względem wskazywanych miejsc przez ankietowanych uczniów oparto na wynikach przedstawionych w tabeli 1.

Tabela 1. Miejsca korzystania z Internetu

Lp. (i)	y_i – wskazania ankietowanych	A – licealistki		B – licealiści		$n_{\bullet i}$	ω_{\min}	
		n_{Ai}	ω_{Ai}	n_{Bi}	ω_{Bi}			
1	W domu	54	0,458	52	0,571	106	0,458	
2	W domu oraz:	w szkole	32	0,271	22	0,242	54	0,242
3		u znajomych	23	0,195	11	0,121	34	0,195
4		w autobusie	9	0,076	7	0,066	16	0,066
Σ		118	1,000	91	1,000	209	0,961	
<p>Wartość statystyki χ^2 oraz współczynnika Cramera $\chi^2_{\text{obl}} \approx 3,25522 < \chi^2_{\alpha} = 7,81473$; $\chi^2_{\text{obl}} < \chi^2_{\alpha}$; $V \approx 0,1248$; dla $\alpha=0,05$ oraz $df=3$.</p>								

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania sondażowego.

Z przedstawionych w tabeli 1 przetworzonych danych ankietowych wynika, że 94,7% uczennic i 100% uczniów korzysta z Internetu w domu. Oprócz domu badani uczniowie często korzystają z Internetu tam, gdzie mają możliwość i potrzebę, i tak np. dodatkowo 56,1% uczennic i 42,3% uczniów wskazywało szkołę, a 47,3% uczennic i 21,1% uczniów wskazało znajomych oraz 15,8% uczennic i 13,5% uczniów – środki transportu publicznego. Wskazywanie przez ankietowanych licealistów miejsc, w których najczęściej korzystają z Internetu jest niezależne od ich płci na co najmniej 95% poziomie ufności, ponieważ $\chi^2_{\text{obl}} \approx 3,25522 < \chi^2_{\alpha} = 7,81473$ dla $\alpha=0,05$ i trzech stopni swobody ($df=3$). Wartość $V \approx 0,1248$ współczynnika Cramera nieprzewyższająca 0,25 świadczy o znikomej sile zależności wskazań miejsc korzystania z Internetu od płci ankietowanych. Fakt ten potwierdza nierówność $\omega=0,961 > 0,75$ spełniona przez wskaźnik ω podobieństwa struktur rozkładu wskazań.

Deklarowany czas korzystania z Internetu w ciągu jednego dnia jest istotny dla problemu badawczego, gdyż umożliwia wnioskowanie o stopniu uzależnienia ankietowanych od sieci. Z wyników uzyskanych z ankiet i zestawionych w tabeli 2 wynika, że rozkład wskazań przedziałów czasowych korzystania w ciągu dnia przez uczennice różni się od rozkładu wskazań przez ankietowanych uczniów. Jednak zauważalne różnice są uznawane za stosunkowo nieznaczne, ponieważ wskaźnik podobieństwa struktur rozkładu wskazań dla obu grup ankietowanych spełnia relację $\omega=0,77 > 0,75$ (zob. tabela 2).

Tabela 2. Ilość czasu przeznaczanego na korzystanie z Internetu w ciągu jednego dnia

Lp. (i)	y_i – deklarowany czas korzystania z Internetu	A – licealistki		B – licealiści		n_i	ω_{min}
		n_{Ai}	ω_{Ai}	n_{Bi}	ω_{Bi}		
1	Mniej niż godzinę	7	0,12	11	0,21	18	0,12
2	2–3 godziny	34	0,60	23	0,44	57	0,44
3	4–5 godzin	11	0,19	17	0,33	28	0,19
4	6 i więcej godzin	5	0,09	1	0,02	6	0,02
Σ		57	1,00	52	1,00	109	0,77
Wartość statystyki χ^2 oraz współczynnika Cramera: $\chi^2_{obf} \approx 6,74879$; $\chi^2_{\alpha} = 7,81473$; $\chi^2_{obf} < \chi^2_{\alpha}$; $V \approx 0,24883$; dla $\alpha = 0,05$ oraz $df = 3$.							

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania sondażowego.

Niezależność wskazań od płci ankietowanego ucznia potwierdził test χ^2 dla 5% poziomu istotności przy trzech stopniach swobody. Natomiast nierówność $V = 0,24883 < 0,25$ spełniona przez współczynnik Cramera wskazuje na słabą siłę ewentualnej zależności wskazań ilości czasu przeznaczanego na korzystanie z Internetu w ciągu jednego dnia od płci ankietowanych uczniów. Należy jednak zaznaczyć, że przeważająca część uczennic korzysta z Internetu od 2 do 3 godzin dziennie. Natomiast 33% uczniów deklaruje czas korzystania z Internetu w zakresie od 4 do 5 godzin dziennie. Korzystanie z Internetu – przez 6 lub więcej godzin dziennie jest zjawiskiem niepokojącym, mogącym wskazywać na chorobliwe uzależnienie od przebywania w sieci. W badaniu sondażowym zostało one zadeklarowane przez 9% licealistek i tylko przez 2% licealistów.

INTERNET W ŻYCIU MŁODZIEŻY LICEALNEJ

Deklarowane przez ankietowaną młodzież licealną rodzaje aktywności w Internecie codziennie (wariant I), kilkakrotnie w okresie tygodnia (wariant II) oraz co najwyżej raz w tygodniu (wariant III) w ujęciu ilościowym przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Aktywność w Internecie podejmowana w okresie jednego dnia lub jednego tygodnia

Lp. (i)	y_i – deklarowany rodzaj aktywności	n_{Ai}			n_{Bi}			Wartość statystyki χ^2 oraz współczynnika Cramera
		I	II	III	I	II	III	
I	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Korzystanie z serwisów społecznościowych	50	4	3	36	12	4	
2	Komunikowanie się przez komunikatory	44	4	9	35	8	9	

1	2	3	4	5	6	7	8	9																								
3	Słuchanie muzyki oraz oglądania filmów	35	19	3	36	14	2	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Do testu χ^2</th> <th colspan="2">X</th> <th rowspan="2">Σ</th> </tr> <tr> <th>A uczni- nice</th> <th>B uczni- owie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">Y</td> <td>I</td> <td>188</td> <td>180</td> <td>368</td> </tr> <tr> <td>II</td> <td>157</td> <td>177</td> <td>334</td> </tr> <tr> <td>III</td> <td>348</td> <td>267</td> <td>615</td> </tr> <tr> <td>Σ</td> <td>693</td> <td>624</td> <td>1317</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p> $\chi^2_{obl} = 4,29$ $\chi^2_{\alpha} = 5,991$ $\chi^2_{obl} < \chi^2_{\alpha}$ $V = 0,057$ $V < 0,25$ dla $\alpha=0,05$ oraz $df=2$. </p>	Do testu χ^2	X		Σ	A uczni- nice	B uczni- owie	Y	I	188	180	368	II	157	177	334	III	348	267	615	Σ	693	624	1317	
Do testu χ^2	X		Σ																													
	A uczni- nice	B uczni- owie																														
Y	I	188	180	368																												
	II	157	177	334																												
	III	348	267	615																												
Σ	693	624	1317																													
4	Poszukiwanie informacji (wikipedia, słowniki, portale informacyjne itp.).	25	30	2	21	31	0																									
5	Korzystanie z poczty e-mail.	6	18	33	8	21	23																									
6	Przeglądanie i udział w forach internetowych, grupach dyskusyjnych itp.	5	14	38	10	12	30																									
7	Korzystanie z bankowości elektronicznej (np. dokonywanie płatności itp.).	3	7	47	0	8	44																									
8	Czytanie/prowadzenie „bloga” lub własnej strony internetowej.	3	9	45	2	7	43																									
9	Ściąganie plików (filmy, muzyka itp.).	3	20	34	8	21	23																									
10	Korzystanie ze sklepów internetowych.	2	11	44	1	3	48																									
11	Uczestnictwo w grach on-line.	11	7	48	13	16	23																									
12	Nauka; kursy przez Internet, e-learning.	1	14	42	10	24	18																									
	Sumaryczna liczba wskazań – cecha Y	188	157	348	180	177	267																									

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania sondażowego.

Z analizy wyników I wariantu tabeli wynika, że 88% ankietowanych uczennic oraz 69% ankietowanych uczniów deklaroowało korzystanie z serwisów społecznościowych w okresie jednego dnia. W tym samym okresie czasowym wykorzystanie Internetu do komunikowania się zadeklaroowało aż 72,5% ogółu ankietowanych (77% uczennic i 67% uczniów), do słuchania muzyki lub oglądania filmów 61% uczennic i 69% uczniów, do poszukiwania informacji 44% uczennic i 40% uczniów oraz do gier online 20% uczennic i 25% uczniów. Pozostałe deklarowane rodzaje aktywności (obszary) takie jak korzystanie z poczty e-mail i bankowości elektronicznej, udział w forach internetowych, prowadzenie własnej strony internetowej, ściąganie plików, korzystanie z nauki przez Internet oraz sklepów internetowych były wskazywane przez ankietowanych,

ale nie przewyższały 10,5% w próbie uczennic i 19,2% w próbie uczniów. Sumaryczną liczbę wskazań na poszczególne rodzaje (obszary) aktywności w sieci internetowej z wariantu I (tj. w ciągu jednego dnia), z wariantu II (tj. kilka razy w tygodniu) oraz z wariantu III (tj. rzadziej niż raz w tygodniu) przyjęto za cechę losową Y, celem zbadania jej statystycznej zależności od płci ankietowanych (cecha X). Weryfikacja testem niezależności χ^2 na poziomie istotności $\alpha=0,05$ nie dała podstaw do odrzucenia hipotezy o niezależności, ponieważ $\chi^2_{obl}=4,29$; $\chi^2_{\alpha}=5,99$; więc $\chi^2_{obl} < \chi^2_{\alpha=0,05}$ przy bardzo nikłej sile zależności szacowanej wskaźnikiem Cramera $V=0,057 < 0,25$.

Wnikliwa analiza tabeli 3 pozwala na dostrzeżenie różnic w strukturze rozkładu częstotliwości wskazań korzystania z dostępnych w Internecie zasobów przez ankietowane uczennice oraz ankietowanych uczniów. Przykładowo, w wariancie II licealiści zdecydowanie częściej od licealistek deklarują wykorzystanie Internetu do nauki, gier online i bankowości elektronicznej, a w wariancie III na odwrót. W realizacji tego zadania badawczego ankietowani, którzy deklarowali wykorzystywanie Internetu jako komunikatora, odpowiadali na dodatkowe pytanie: z kim się komunikują przez Internet w okresie jednego dnia? Otrzymane odpowiedzi w ujęciu odsetkowym były następujące: 4% uczennic i 2% uczniów wskazywało rodzinę; 14% uczennic i 13% uczniów – sympatię; 82% uczennic i 85% uczniów – znajomych. Charakterystyczny jest tutaj brak deklaracji rozmów z przypadkowymi osobami, a także zawierania znajomości na serwisach randkowych, co najprawdopodobniej wynika z faktu, iż badanie sondażowe zostało przeprowadzone w lokalnie elitarnej szkole.

Prawie wszyscy ankietowani zgodnie przyznawali, że Internet pomaga im w nauce szkolnej. Innego zdania było tylko 4% ankietowanych licealistek i 2% ankietowanych licealistów

Tabela 4. Wykorzystanie Internetu do nauki szkolnej – metody i sposoby

Lp. (i)	y_i – wskazania ankietowanych	A – licealistki		B – licealiści		$n_{\cdot i}$	ω_{min}
		n_{Ai}	ω_{Ai}	n_{Bi}	ω_{Bi}		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Szybkie znajdowanie potrzebnych do nauki informacji	36	0,500	29	0,483	65	0,483
2	Poszerzanie i utrwalanie wiedzy szkolnej – ciekawostki	14	0,194	15	0,250	29	0,194
3	Pomoce naukowe: mapy, słowniki, teksty źródeł, tablice	5	0,069	4	0,067	9	0,067
4	Filmy edukacyjne do zagadnień omawianych w szkole	5	0,069	1	0,017	6	0,017
5	Czytanie stron i książek naukowych	4	0,056	1	0,017	5	0,017
6	Gry edukacyjne	2	0,028	0	0	2	0

1	2	3	4	5	6	7	8
7	Nauka słówek z j. angielskiego	2	0,028	1	0,017	3	0,017
8	Szerokie źródło wiedzy na prawie każdy temat	2	0,028	1	0,017	3	0,017
9	Dostęp do różnych aplikacji pomagających w nauce	2	0,028	0	0	2	0
10	Nadrabianie zaległości poprzez kontakt z innymi uczniami	0	0	2	0,033	2	0
11	Rozwiązywanie testów powtórkowych, kursy online	0	0	5	0,082	5	0
12	Lepsza organizacja nauki	0	0	1	0,017	1	0
Σ		72	1,000	60	1,000	132	0,812
Wartość statystyki χ^2 oraz współczynnika Cramera $\chi^2_{\text{obl}}=17,8174$; $\chi^2_{\alpha}=19,6751$; $\chi^2_{\text{obl}} < \chi^2_{\alpha}$; $V \approx 0,3674$ dla $\alpha=0,05$ oraz $df=11$.							

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania sondażowego.

Ich stosunkowo zbieżne wskazania na metody i sposoby wykorzystania Internetu do nauki szkolnej (wskaźnik podobieństwa struktur rozkładów dla obydwu badanych grup wynosi 81,2%) syntetycznie ujęto w tabeli 4. Z analizy danych ankietowych przedstawionych w tej tabeli wynika, że na szybkie i łatwe znajdowanie potrzebnych informacji wskazuje 63% uczennic oraz 56% uczniów, a na poszerzanie i utrwalanie zdobytej na lekcjach wiedzy 25% uczennic i 29% uczniów. Wśród wymienianych przez uczniów sposobów wykorzystania Internetu w nauce szkolnej znalazł się również szeroki dostęp do słowników, map, tekstów źródłowych, stron naukowych, filmów i gier edukacyjnych, a także możliwość rozwiązywania tekstów powtórkowych i nadrabianie zaległości poprzez kontakty z innymi uczniami. Wskazywane formy wykorzystywania Internetu do nauki szkolnej, na co najmniej 95% poziomie ufności są niezależne od płci ankietowanych. Dla poziomu istotności $\alpha=0,05$ przy jedenastu stopniach swobody estymator testu niezależności spełnia nierówność $\chi^2_{\text{obl}}=17,8174 < \chi^2_{\alpha}=19,67$. Współczynnik Cramera $V \approx 0,3674$ nieznacznie przewyższa wartość 0,35 co świadczy o słabej sile ewentualnej zależności pomiędzy płcią ankietowanych uczniów, a wskazaniami wartości badanej cechy.

POZYTYWNE WARTOŚCI INTERNETU W OPINII LICEALISTÓW

Do zalet Internetu ankietowana młodzież zaliczała szeroki, szybki, niedrogi i ciągły dostęp do informacji na każdy temat oraz możliwość szybkiego i darmowego kontaktu z bliskimi i znajomymi z dowolnego miejsca na Zie-

mi. Do zalet respondenci zaliczyli również ogólnodostępność, łatwość korzystania, możliwość poznania nowych ludzi, wygodne dokonywanie zakupów i płatności, możliwość rozwijania pasji oraz dostęp do map GPS. Uzyskane wyniki z badania sondażowego na powyżej zasygnalizowany temat syntetycznie przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Zalety Internetu

Lp. (i)	y_i – wskazywania ankietowanych	A – licealistki		B – licealiści		$n_{\cdot i}$	ω_{\min}
		n_{Ai}	ω_{Ai}	n_{Bi}	ω_{Bi}		
1	Szeroki, szybki, tani i ciągły dostęp do informacji	39	0,444	39	0,500	78	0,444
2	Szybki kontakt z bliskimi z dowolnego miejsca na Ziemi	23	0,262	16	0,205	39	0,205
3	Ogólnodostępność	6	0,068	9	0,115	15	0,068
4	Łatwość korzystania	6	0,068	7	0,090	13	0,068
5	Źródło wiedzy i rozrywki	6	0,068	5	0,065	11	0,065
6	Możliwość poznania nowych ludzi	3	0,034	0	0	3	0
7	Wygodne załatwianie wielu spraw np.: zakupy, płatności itp.	2	0,023	1	0,025	3	0,023
8	Miejsce spotkań ze znajomymi bez wychodzenia z domu	1	0,011	0	0	1	0
9	Możliwość rozwijania pasji	1	0,011	0	0	1	0
10	Mapy GPS	1	0,011	0	0	1	0
Σ		88	1,000	78	1,000	166	0,873
Wartość statystyki χ^2 oraz współczynnika Cramera $\chi^2_{\text{obl}}=6,5509075; \chi^2_{\alpha}=16,9190; \chi^2_{\text{obl}} < \chi^2_{\alpha}; V \approx 0,1987$ dla $\alpha=0,05$ oraz $df=9$.							

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania sondażowego.

Zalety Internetu wskazywane przez licealistów są niezależne od ich płci na co najmniej 95% poziomie ufności, ponieważ dla poziomu istotności $\alpha=0,05$ przy dziewięciu stopniach swobody estymator testu niezależności chi-kwadrat spełnia nierówność $\chi^2_{\text{obl}}=6,55090 < \chi^2_{\alpha}=16,9190$. Współczynnik Cramera $V \approx 0,1987$ nie przewyższa wartości 0,25, co świadczy o istotnie słabej sile zależności pomiędzy płcią ankietowanych uczniów, a ich wskazaniem dotyczącym zalet Internetu. Fakt ten potwierdza relacja $\omega=0,873 > 0,75$ spełniona przez wskaźnik podobieństwa struktur wskazywanych odpowiedzi.

W odpowiedziach ankietowanych na pytanie, *czym jest dla nich Internet?* wystąpiła 73-procentowa zbieżność podobieństwa struktur rozkładu w grupie ankietowanych licealistek w odniesieniu do grupy ankietowanych licealistów. Wyniki z tego badania w zwartej formie przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Internet we współczesnej rzeczywistości uczniowskiej

Lp. (i)	y_i – odpowiedzi ankietowanych uczniów na pytanie: Czym jest dla nich Internet?	A – licealistki		B – licealiści		n_i	ω_{\min}
		n_{A_i}	ω_{A_i}	n_{B_i}	ω_{B_i}		
1	Wielkim źródłem informacji	27	0,225	22	0,275	49	0,225
2	Komunikatorem	31	0,258	12	0,150	43	0,150
3	Źródłem wiedzy i rozrywki	21	0,175	17	0,213	38	0,175
4	Miejszem wirtualnych spotkań ze znajomymi	13	0,108	7	0,088	20	0,088
5	Pomocą w nauce i w poznaniu świata	5	0,042	7	0,088	12	0,042
6	Nieodłączną częścią życia	3	0,025	1	0,013	4	0,013
7	Zajęciem w wolnych chwilach	3	0,025	0	0	3	0
8	Codziennieścią	2	0,017	4	0,050	6	0,017
9	Przydatnym narzędziem do rozwijania się oraz odpoczynku	2	0,017	4	0,050	6	0,017
10	Ucieczką od problemów	1	0,008	0	0	1	0
11	Naturalnym środowiskiem	0	0	1	0,013	1	0
12	Wirtualnym odbiciem realnego świata	0	0	1	0,013	1	0
13	Odkroczyli od rzeczywistości	0	0	3	0,038	3	0
14	Niezwykłym i niezastąpionym wynalazkiem	1	0,008	0	0	1	0
15	Skarbnicą wiedzy, pomocą naukową	4	0,034	0	0	4	0
16	Sposobem na nudę	4	0,034	0	0	4	0
17	Zbieraniną śmieci z niewielką zawartością przydatnej wiedzy	1	0,008	0	0	1	0
18	Oknem na świat	1	0,008	0	0	1	0
19	Otwartą siecią, w której znajdziemy dobre i złe rzeczy, dobrych i złych ludzi	1	0,008	0	0	1	0
20	Możliwością lub zagrożeniem w zależności od użycia	0	0	1	0,013	1	0
Σ		120	1,000	80	1,000	200	0,727
Wartość statystyki χ^2 i współczynnika Cramera dla $\alpha=0,05$ oraz $df=19$: $\chi^2_{\text{obl}}=24,9222$; $\chi^2_{\alpha}=30,14000$; $\chi^2_{\text{obl}} < \chi^2_{\alpha}$; $V \approx 0,353 < 0,4$; $\omega=0,727$							

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania sondażowego.

Mimo że struktura rozkładu w obydwu grupach ankietowanych jest nie najmocniej zbieżna, to na uwagę zasługuje fakt, iż zarówno uczennice, jak i uczniowie zgodnie stwierdzają, że Internet jest wielkim źródłem informacji, w tym wiedzy i rozrywki oraz istotnym komunikatorem. Wśród podanych przez ankietowanych odpowiedzi znalazły się również takie sformułowania, jak miejsce wirtualnych spotkań ze znajomymi, pomoc w nauce i w poznawaniu świata, nie-

odłączna część życia, zajęcie w wolnych chwilach, codzienność, ucieczka od problemów, naturalne środowisko, wirtualne odbicie realnego świata czy odskocznia od rzeczywistości.

Odpowiedzi ankietowanych uczniów na pytanie *Czym jest dla nich Internet?* ujęte w zwięzłe sformułowania w tabeli 6 na 95-procentowym poziomie ufności są niezależne od ich płci. Przy dziewiętnastu stopniach swobody i pięcioprocentowym poziomie ufności jest prawdziwa nierówność $\chi^2_{obl} < \chi^2_{\alpha=0,05}$, ponieważ $\chi^2_{obl} = 24,92225$ oraz $\chi^2_{\alpha=0,05} = 30,14$. W tym zagadnieniu badawczym współczynnik Cramera $V \approx 0,353$ nie przewyższa wartości 0,4, co świadczy o nie za dużej zależności pomiędzy płcią ankietowanych uczniów a wskazaniami wartości badanej cechy. Fakt ten potwierdza również relacja $\omega = 0,727 > 0,5$ spełniona przez wskaźnik podobieństwa rozkładu struktur, która świadczy o umiarkowanym podobieństwie odpowiedzi ankietowanych licealistek oraz ankietowanych licealistów.

WADY INTERNETU ORAZ OBJAWY UZALEŻNIENIA

W odniesieniu do zadania badawczego dotyczącego istotnych wad Internetu zgodność opinii ankietowanych licealistek w odniesieniu do ankietowanych licealistów kształtuje się na poziomie 80%. Uczniowie wskazali piętnaście istotnych wad Internetu, a mianowicie: uzależniające działanie, pochłanianie niekontrolowanej ilości czasu, brak pewności co do rzetelności zawartych w Internecie treści, dostęp do pornografii i brutalnych filmików, upublicznienie prywatnych informacji, możliwość anonimowego obrażania i oszukiwania innych ludzi, brak wiedzy o osobie z którą rozmawiamy przez Internet, brak weryfikacji zamieszczonych informacji, cyberprzemoc, obecność hakerów, hejterów, pedofili, duża ilość reklam, wirusów oraz brak bezpieczeństwa. Tylko w trzech przypadkach uczennice wskazały na takie wady jak brak bezpieczeństwa, anonimowość i zaśmiecanie umysłu, których nie dostrzegli ankietowani uczniowie. W tabeli 7 przedstawiono wskazania wad Internetu uzyskane w odpowiedziach badanych uczennic i uczniów grupując je w piętnastu klasach wartości.

Tabela 7. Wady Internetu

Lp. (i)	y_i – wskazania ankietowanych	A – licealistki		B – licealiści		n_i	ω_{min}
		n_{Ai}	ω_{Ai}	n_{Bi}	ω_{Bi}		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Uzależniające działanie	15	0,192	11	0,189	26	0,189
2	Zabieranie niekontrolowanej ilości czasu	14	0,177	7	0,121	21	0,122
3	Niepotwierdzone lub nieprawdziwe informacje	12	0,152	8	0,138	20	0,138

1	2	3	4	5	6	7	8
4	Bezsensowne oraz bezużyteczne informacje	5	0,063	4	0,069	9	0,063
5	Pornografia, brutalne filmy, nieodpowiednie treści	5	0,063	4	0,069	9	0,063
6	Upublicznienie naszych prywatnych informacji	5	0,063	3	0,052	8	0,052
7	Anonimowe obrażanie i oszukiwanie innych ludzi	3	0,038	7	0,121	10	0,038
8	Brak wiedzy. z kim naprawdę rozmawiamy	4	0,051	0	0	4	0
9	Brak weryfikacji zamieszczanych informacji	3	0,038	4	0,069	7	0,038
10	Cyberprzemoc	3	0,038	3	0,052	6	0,038
11	Udawanie kogoś innego na portalach społecznościowych	3	0,038	1	0,017	4	0,017
12	Hakerstwo, hejterstwo, pedofilia	2	0,025	5	0,086	7	0,025
13	Natrętne reklamy, wirusy	2	0,025	1	0,017	3	0,017
14	Brak bezpieczeństwa	2	0,025	0	0	2	0
15	Zaśmiecanie umysłu	1	0,012	0	0	1	0
Σ		79	1,000	58	1,000	137	0,80
Wartość statystyki χ^2 oraz współczynnika Cramera $\chi^2_{\text{obl}}=15,06092$; $\chi^2_{\alpha}=23,68$; $\chi^2_{\text{obl}} < \chi^2_{\alpha}$; $V=0,33156 < 0,4$ dla $\alpha=0,05$ oraz $df=14$							

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania sondażowego.

Wskazania wad Internetu przez licealistów na 95-procentowym poziomie ufności są niezależne od ich płci, ponieważ $\chi^2_{\text{obl}}=15,06092 < \chi^2_{\alpha=0,05}=23,68$ przy czternastu stopniach swobody. Współczynnik Cramera $V=0,33156$ nie przewyższa wartości 0,4, co świadczy o nie za dużej sile ewentualnej zależności pomiędzy płcią ankietowanych uczniów a ich wskazaniami dotyczącymi wartości badanej cechy.

Inaczej kształtują się różnice we wskazaniach badanych uczennic i uczniów w przytaczaniu konkretnych przyczyn tych zagrożeń, o czym świadczy wartość współczynnika podobieństwa struktur na poziomie 79%, co dokładnie przedstawia tabela 8 zawierająca syntetyczne zestawienie uzyskanych w ankiecie odpowiedzi.

Tabela 8. Formy zagrożeń dla użytkowników Internetu

Lp. (i)	y_i – wskazywania ankietowanych	A – licealistki		B – licealiści		$n_{\cdot i}$	ω_{\min}
		n_{Ai}	ω_{Ai}	n_{Bi}	ω_{Bi}		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Przemoc cybernetyczna	19	0,204	14	0,197	33	0,197
2	Utrata danych osobowych, haseł bankowych itp.	15	0,161	13	0,183	28	0,161
3	Sekty, złe towarzystwo, poznanie ludzi niebezpiecznych	16	0,172	2	0,028	18	0,028

1	2	3	4	5	6	7	8
4	Uzależnienie	12	0,129	13	0,183	25	0,129
5	Oszustwa, kłamstwa	9	0,097	7	0,099	16	0,097
6	Wirusy	5	0,054	5	0,070	10	0,054
7	Hejt, nienawistne komentarze	5	0,054	1	0,014	6	0,014
8	Złe zamiary osób on-line	3	0,032	4	0,056	7	0,032
9	Ataki hakierskie	3	0,032	4	0,056	7	0,032
10	Stalking	3	0,032	1	0,014	4	0,014
11	Pornografia	1	0,011	2	0,028	3	0,011
12	Pedofilia	0	0	1	0,014	1	0
13	Oszustwa finansowe	1	0,011	1	0,014	2	0,011
14	Strata czasu na bezwartościowe informacje	1	0,011	3	0,044	4	0,011
Σ		$n_A = 93$	1,000	$n_B = 71$	1,000	n=164	$\omega = 0,791$
Wartość statystyki χ^2 oraz współczynnika Cramera $\chi^2_{\text{obl}} = 15,65334$; $\chi^2_{\alpha} = 22,36$; $\chi^2_{\text{obl}} < \chi^2_{\alpha}$; $V \approx 0,30895$ dla $\alpha = 0,05$ oraz $df = 13$.							

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania sondażowego.

Najczęstszymi (tj. nie mniejszymi od 10%) wskazywanymi zagrożeniami zarówno przez ankietowane uczennice jak i przez ankietowanych uczniów są: cyberprzemoc, utrata danych osobowych i haseł w tym bankowych, uzależnienie i możliwość poznania niebezpiecznych ludzi. Pozostałe wskazania w obydwu badanych próbach, a mianowicie: oszustwa i kłamstwa, wirusy, hejterzy, złe zamiary osób online, ataki hakierskie, stalking, pornografia, pedofilia, oszustwa finansowe i strata czasu na bezwartościowe informacje nie przekraczają dziesięcioprocentowego progu udziału we wszystkich wskazaniach. Jednak tak jak w poprzednich przypadkach wskazania licealistów dotyczące zagrożeń dla użytkowników Internetu na 95-procentowym poziomie ufności są niezależne od ich płci, ponieważ dla poziomu istotności $\alpha = 0,05$ przy trzynastu stopniach swobody w teście niezależności spełniona jest nierówność: $\chi^2_{\text{obl}} = 15,65344 < \chi^2_{\alpha=0,05} = 22,3600$. Współczynnik Cramera $V \approx 0,30895$ nie przewyższa wartości 0,4, co świadczy o nie za dużej sile zależności pomiędzy płcią ankietowanych uczniów a wskazaniami wartości badanej cechy dotyczącej zagrożeń płynących z korzystania z Internetu.

W sondażowym pytaniu uzupełniającym odnoszącym się do kwestii rzetelności informacji zawartych w Internecie ankietowani licealiści byli w swoich odpowiedziach wyjątkowo zgodni. Większość ankietowanych uczennic, jak i uczniów z wyrazistą rezerwą (odpowieź – *raczej TAK*) odnosi się do Internetu jako rzetelnego źródła informacji (84% dziewczyn i 82% chłopców). Natomiast odpowiedź *zdecydowanie NIE* w obydwu grupach ankietowanych nie znalazła uznania.

Na ostatni problem związany z objawami wskazującymi na uzależnienie od Internetu, uczestnicząca w ankietowym badaniu sondażowym młodzież licealna przytacza osiem zjawisk, które z uwzględnieniem częstości wskazań są przedstawione w tabeli 9.

Tabela 9. Objawy uzależnienia od Internetu

Lp. (i)	y_i – wskazywane ankietowanych	A – licealistki		B – licealiści		$n_{\cdot i}$	ω_{\min}
		n_{A_i}	ω_{A_i}	n_{B_i}	ω_{B_i}		
1	Silna potrzeba lub przymus korzystania	52	0,186	42	0,186	94	0,186
2	Zaniedbywanie obowiązków przez nadmierne używanie	50	0,179	43	0,189	93	0,179
3	Odczuwanie lęku, niepokoju przy ograniczaniu używania	44	0,158	37	0,163	81	0,158
4	Bezskuteczne próby ograniczania korzystania	40	0,143	28	0,124	68	0,124
5	Okłamywanie innych na temat ilości czasu spędzonego w sieci	30	0,108	25	0,110	55	0,108
6	Ukrywanie przed innymi coraz większego zainteresowania	26	0,093	16	0,070	42	0,070
7	Korzystanie przez dłuższy czas niż początkowo planowano	20	0,072	18	0,079	36	0,072
8	Ucieczka od złego nastroju i kłopotów	17	0,061	18	0,079	35	0,061
Σ		$n_{A\cdot}$ =279	1,000	$n_{B\cdot}$ =227	1,000	n=506	ω =0,958
Wartość statystyki χ^2 oraz współczynnika Cramera $\chi^2_{\text{obl}} \approx 1,86558$; $\chi^2_{\alpha} = 14,07$; $\chi^2_{\text{obl}} < \chi^2_{\alpha}$; $V \approx 0,06072$ dla $\alpha = 0,05$ oraz $df = 7$.							

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania sondażowego.

Przytaczane przez badanych uczniów symptomy wskazujące na uzależnienie od Internetu charakteryzuje wysoka, prawie 96-procentowa zgodność u ankietowanych dziewczyn, jak i ankietowanych chłopców. Ponad 80% wskazań w obu grupach ($n_{A1}/u_A = 0,91 > n_{B1}/u_B = 0,81 > 0,8$) uzyskały objawy dotyczące silnej potrzeby lub nawet przymusu korzystania. Natomiast zaniedbywania innych spraw i obowiązków oraz odczuwanie lęku, czy też niepokoju przy ograniczeniu korzystania z Internetu były wskazywane przez ponad 70% licealistów ($n_{A2}/u_A = 0,88 > n_{B2}/u_B = 0,83 > n_{A3}/u_A = 0,77 > n_{B3}/u_B = 0,71 > 0,7$). Pozostałe objawy wskazywane zarówno przez uczennice, jak i przez uczniów takie jak np. bezskuteczne próby ograniczenia, okłamywanie o czasie aktywnego przebywania w sieci oraz ukrywanie zainteresowania i korzystania z Internetu przez czas dłuższy niż planowano, wystąpiły w ankietach z częstotliwością nie mniejszą od 30% i nie większą

od 70%. Należy podkreślić, że wskazania licealistów na symptomy uzależnienia od Internetu na co najmniej 95-procentowym poziomie ufności są niezależne od ich płci. Wartość estymatora testu niezależności chi-kwadrat spełnia nierówność $\chi^2_{\text{obl}} \approx 1,8656 < \chi^2_{\alpha} = 14,07$ dla $\alpha = 0,05$ i siedmiu stopni swobody. Siła niezależności jest stosunkowo wysoka, gdyż wartość wskaźnika Cramera spełnia nierówność $V \approx 0,0601 < 0,1$.

WNIOSKI KOŃCOWE

Analiza wyników z ankietowego badania sondażowego dotyczącego zalet oraz wad Internetu, a przeprowadzonego w I Liceum Ogólnokształcącym im. Seweryna Goszczyńskiego w Nowym Targu pozwala na sprecyzowanie następujących odniesień ogólnych na postawione zagadnienia badawcze:

1. Badana młodzież licealna korzysta z Internetu codziennie, tylko jeden ankietowany uczeń deklaruje korzystanie z niego rzadziej, tzn. kilka razy w tygodniu. Dostęp do sieci internetowej nie stanowi żadnej bariery, tylko jedna uczennica deklaruje brak dostępu do Internetu w domu. Oprócz domu, ankietowani licealiści deklaruje przebywanie w sieci u znajomych, w szkole i w publicznych środkach transportu. Większość z nich korzysta z Internetu od 2 do 3 godzin dziennie, a znaczna część przyznaje, że na aktywność w sieci przeznaczają od 4 do 5 godzin dziennie, co może sugerować uzależnienie od Internetu.

2. Częstotliwość korzystania z dostępnych w Internecie rodzajów aktywności jest stosunkowo w nieznacznym stopniu zróżnicowana ze względu na płeć badanych użytkowników, np. licealistki chętniej dokonują w sieci zakupów w okresie tygodnia, z kolei licealiści częściej grają w gry i wykorzystują Internet do nauki. Obydwie grupy młodzieży licealnej wykorzystują Internet do różnych celów. Najczęściej używane są serwisy społecznościowe i komunikatory oraz chętnie jest słuchana muzyka, oglądane są filmy i poszukiwane informacje.

3. Sieć internetowa stwarza badanej młodzieży szerokie możliwości komunikowania. Licealiści najczęściej rozmawiają ze znajomymi, a także z sympatią, najrzadziej z rodziną oraz nie deklaruje rozmów z przypadkowymi osobami. Ponadto w sieci zawierają nowe znajomości z wykorzystaniem portali społecznościowych, komunikatorów, czatów, internetowych grup dyskusyjnych oraz gier online. Ankietowana młodzież nie deklaruje korzystania z serwisów randkowych do zawierania znajomości.

4. Prawie wszyscy badani są przekonani, że Internet pomaga im w nauce zgodnie przyznając, że w Internecie można między innymi szybko i łatwo znaleźć potrzebne informacje oraz poszerzyć i utrwalić zdobytą na lekcjach wiedzę. Badana młodzież jest również zdania, że Internet jest głębokim źródłem informacji, ale rzetelność tej informacji należy poddawać szczególnej rozwadze i weryfikacji.

5. Opinie licealistów ankietowanych w badaniu sondażowym potwierdzają tezę, że Internet oprócz zalet ma również wady. Najczęściej wskazywane zalety to szeroki, szybki, niedrogi i ciągły dostęp do informacji na każdy temat oraz możliwość szybkiego i darmowego kontaktu z bliskimi i znajomymi z dowolnego miejsca na Ziemi. Do wad zaliczyli zgodnie uzależniające działanie, zabieranie niekontrolowanej ilości czasu i brak weryfikacji zamieszczanych w Internecie wiadomości. Są również świadomi faktu zagrożeń, a do najistotniejszych zaliczyli cyberprzemoc, utratę danych osobowych i haseł bankowych, możliwość poznania nieodpowiednich i niebezpiecznych ludzi oraz uzależnienie, a także wszelkiego rodzaju oszustwa.

Reasumując, w ujęciu ogólnym odpowiedzi, a przede wszystkim częstotliwości ich wskazań w ankietach, pozytywnie świadczą o zrozumieniu problematyki i dojrzałości uczestników badania sondażowego z Pierwszego Liceum Ogólnokształcącego im. Seweryna Goszczyńskiego w Nowym Targu, które według rankingu Perspektyw jest najlepszą szkołą średnią na Podhalu. Fakt ten potwierdza statystyczna weryfikacja testem niezależności (chi-kwadrat) wskazań na wszystkie przeprowadzane w teście zagadnienia badawcze od płci ankietowanej młodzieży. Ponadto, otrzymywane wartości wskaźnika Cramera z przedziału od 0 do 0,75 potwierdzają siłę tej niezależności. Wartości współczynnika podobieństwa struktury rozkładu odpowiedzi na poszczególne zagadnienia badawcze przyjmujące wartości z przedziału od 0,75 do 1,0 świadczą o stosunkowo nie za wielkim ich zróżnicowaniu. Stąd oczywisty wniosek, że zarówno licealistki, jak i licealiści z tej szkoły średniej mają zbliżony pogląd na zalety oraz wady Internetu.

Wnikliwa analiza ankiet umożliwiła również sformułowanie następujących wskazań, które mogą być wykorzystane w procesie dydaktyczno-wychowawczym, a mianowicie:

1. Zainteresowanie Internetem oraz łatwy dostęp do sieci stanowią przesłankę do dalszej intensyfikacji wykorzystania Internetu w procesie edukacyjnym i wychowawczym. W realizacji tych procesów szczególnie ważna rola przypada szkole licealnej. Powinna ona wykorzystywać bogate zasoby naukowo-dydaktyczne Internetu w nauczaniu przedmiotów, kreować wśród uczniów postawy twórcze unikając „bylejakości” i postaw biernych.

2. W realizacji zadań wychowawczych szkoły oraz rodziców szczególną uwagę i wnikliwość należy skoncentrować na kształtowanie i umacnianie prawidłowych nawyków korzystania z Internetu, a przede wszystkim na odpowiedzialności za zamieszczane w sieci przez uczniów treści.

3. Uzależnienie od Internetu jest obecnie powszechnym i negatywnym zjawiskiem. Licealna młodzież rozpoznaje podstawowe symptomy świadczące o uzależnieniu i nadmiernym angażowaniu się w wątpliwej jakości aktywność w sieci, co zostało odnotowane w badaniu sondażowym. Są jednakże w odpowiedziach symptomy, które uzasadniają sensowny i ciągły monitoring i profilaktyczne działania pogłębiające w tym zakresie świadomość licealistów.

BIBLIOGRAFIA

- Aczel, A.D. (2000). *Statystyka w zarządzaniu*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.
- Goban-Klas, T., Sienkiewicz, P. (1999). *Spoleczeństwo Informacyjne: szanse, zagrożenia, wyzwania*. Kraków: Wydawnictwo Fundacja Postępu Telekomunikacji.
- Jaroch, K., Król, M.J. (2018). Znaczenie Internetu w życiu młodzieży ze szkół powiatu przemyskiego (analiza na podstawie wyników z sondażowego badania ankietowego). *Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy*, 53 (1), 329–339. DOI: 10.15584/nsawg.2018.1.28
- Krzysztofek, K., Szczepański, M., (2002). *Zrozumieć rozwój. Od społeczeństw tradycyjnych do informacyjnych*. Katowice: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Śląskiego.

Streszczenie

Dla oceny poziomu rozwoju społeczeństwa informacyjnego obok znajomości wpływu, jaki Internet wywiera na życie społeczne istotna jest również opinia młodzieży szkolnej o jego zaletach i wadach. Ta grupa społeczna bardzo szybko odkrywa potencjalne możliwości aplikacyjne Internetu. Generowany przez sieć wirtualny świat stwarza bogactwo możliwości do realizacji pozytywnych jak też negatywnych celów, wpływając na kształt osobowości ludzi młodych.

W artykule są przedstawione wyniki z sondażowego badania ankietowego mającego na celu uzyskanie opinii o zaletach i wadach Internetu od uczennic, a także od uczniów z I Liceum Ogólnokształcącego im. S. Goszczyńskiego w Nowym Targu. Łącznie w badaniach wzięło udział 109 uczniów, w tym 57 dziewczyn i 52 chłopców. Wyniki z badań opracowano oddzielnie dla uczennic oraz uczniów uwzględniając między innymi zagadnienia dotyczące: aktywności związanej z Internetem, korzystania z zasobów i usług sieci, komunikowania się przez Internet oraz jego wykorzystania do nauki, a także zagrożeń związanych z jego użytkowaniem. Ponadto przedstawiono wartości współczynnika podobieństwa struktur rozkładu odpowiedzi w próbach badanych uczennic oraz badanych uczniów, a także zbadano siłę statystycznej zależności wskazań od płci ucznia.

Słowa kluczowe: społeczeństwo informacyjne, badanie ankietowe, Internet w szkole, miasto Nowy Targ.

The internet in the life of high school youth – a statistical analysis based on a survey

Summary

In order to assess the level of development of the information society, in addition to the knowledge of the impact of the Internet on social life, the opinion of school students about its advantages and disadvantages is also important. This social group quickly discovers the potential application possibilities of the Internet. The virtual world generated by the Internet creates an opportunity to achieve positive as well as negative goals, influencing the personality of the youngster.

The paper presents the results of a survey aimed at obtaining opinion from both male and female students of S. Goszczyński Secondary School number 1 in Nowy Targ on advantages and disadvantages of the Internet. A total of 109 students took part in the survey, including 57 female students and 52 male ones. The results of the research were developed separately for female and

male students, taking into account, among others, issues related to: activities connected with the Internet, the use of Internet resources and services, communication via the Internet and its use for learning, as well as the risks associated with its use. Moreover, the values of the similarity coefficient of the structure of the distribution of responses in the samples of both male and female students were presented, as well as the power of the statistical relationship of indications depending on the student's sex was examined.

Keywords: information society, questionnaire survey, Internet in school, Nowy Targ town.

JEL: I21, O29, O33.